

معرفی و طراحی روش‌های کنترل و مدیریت رواناب‌ها جهت افزایش ایمنی و کاهش آلاینده‌های زیست محیطی

اسماعیل کریمی نژاد^۱، محمد کریمی نژاد^۲، ابراهیم کریمی نژاد^۳، حامد رضا حیدری^۴

^۱-دانشجوی گازشناسی ارشد عمران - محیط زیست، دانشگاه صنعتی مازندران

^۲-دانشجویان گازشناسی ارشد حمل و نقل، دانشگاه علوم و تحقیقات تهران

^۳- گازشناس عمران

Karimi.nezhad@gmail.com

خلاصه

سطوح متخلخل سطوحی نفوذپذیر هستند که به علت ویژگی‌های ساختاری آن، شرایط عدم ایجاد رواناب سطحی و نفوذ کامل آن را ممکن می‌سازند. از طرفی سطح سفره‌های آب زیرزمینی روچه کاهش است و هزینه‌های زیادی در بلند مدت صرف تغذیه سفره ابهای زیرزمینی می‌گردد. این در حالیست که ما جبال غلائی را نیز به منظور جمع اوری، کنrol و انتقال ابهای سطحی در شهرها و کلان شهرها هزینه‌هی نهاییم. در این راستا به مزایا و سودمندی‌های سطوح متخلخل پرداختیم. طبق آزمایشات انجام شده در کشورهای مختلف، سطوح متخلخل علاوه بر کنترل ابهای سطحی و تغذیه ابهای زیرزمینی در حذف آلاینده‌های (فلرات‌ستگین، فسفر، نیتروژن...)، مواد معلق و محلول و COD و BOD نیز موثر می‌باشد، در ضمن باعث کاهش الودگی موئی می‌شود همچنین باعث افزایش ایمنی عبور عابرین پیاده و سواره می‌گردد و در نهایت افزایش ایمنی، راحتی و انسامش را در زندگی شهری به همراه دارد. در این مقاله شیوه اجرایی این سطوح متخلخل و مکان‌های قابل استفاده از این سطوح و انواع آن را مورد بررسی قرار می‌دهیم و در نهایت پیشنهادات لازمه را برای اجرای این روش را در ایران را ارائه خواهیم نمود.

کلید واژه‌ها: سطوح متخلخل، محیط زیست، کاهش آلودگی، رواناب، ایمنی

مقدمه:

با وجود اقلیم، فرهنگ و ویژگی‌ها زندگی شهری در ایران، باید به فکر راحتی، آسایش و آرامش بیشتر برای آلاینده زندگی شهری باشیم به همین علت و با وجود متخصص‌های مختلف شهری (civil) چاره‌ای اندیشیدیم که با در نظر گرفتن آلودگی‌های زیست محیطی (خاک، آب و هوا)، حمل و نقل پیاده و سواره، ویژگی زمین مورد نظر و همچنین یکی از مهمترین گزینه‌ها به معنای اقتصادی بودن آن، خواسته‌های مرا جواب دهد.

انواع پوشش‌ها با قابلیت گذردهی آب (permeable pavement):

انواع پوشش‌ها ابتدا به دو بخش سطح نفوذ پذیر و لایه متخلخل تبدیل می‌شود که در ادامه به انواع و ویژگی‌های آنها خواهیم پرداخت.

(۱) سطح نفوذ پذیر (permeable pavers):

استفاده از سطوح با قابلیت گذردهی آب و بدون استفاده از مخازن زیر سطحی را گویند که از فواید حفظ تقریبی شرایط نفوذ پذیری خاک است انواع آن عبارتند از:

(الف) لایه چمنی (grass paver):

استفاده از چمن به علت داشتن زهکش‌های طبیعی (ریشه‌ها) قابل اجرا می‌باشد می‌توان استفاده کرد با این ویژگی که منع تولید اکسیرن و کاهش آلودگی ابهای سطحی به غیر از کاهش فشارهای اولیه (first flush) ناشی از بارندگی می‌باشد.

(ب) بلوک‌های بتنی بهم پیوسته (interlocking concrete paving blocks & concrete grid pavers):

^۱ دانشجو، تلفن ۰۹۱۵۱۰۱۱۷۰۴، همراه، ۰۱۷۱۲۲۲۳۴۰۹ email : karimi.nezhad@gmail.com

^۲ دانشجو و فعالیت در شرکت مشاوره، تلفن ۰۹۱۱۱۷۷۱۰۰، همراه، ۰۲۱۴۴۸۳۱۲۷۳ email: m.s.kariminezhad@gmail.com

^۴ دانشجو و فعالیت در مجله علمی و پژوهشی IJES، همراه ۰۹۱۲۱۵۷۹۷۵۵ email: hamedreza.heidari@gmail.com